

Z cizích revuí.

RIVISTA DI FANTERIA, ročník II (1935).

1. číslo — leden.

Design. arm. gen. Em. di Bono: Prázdnota bojiště.

Tento vysoký důstojník a zároveň ministr kolonií potírá energicky oblíbené heslo o moderní prázdnosti bojiště a pokládá je za velmi nebezpečné pro výchovu vojáka. Vzpomíná, že v témže smyslu mluvil při rozpravě o manévrech r. 1934 inspektor pěchoty gen. Zoppi a plně se ztotožňuje s jeho stanoviskem. Přepjatá nauka o prázdnosti bojiště budí ve vojákovi dojem, že v boji je sám, bez pomoci sousedů a bez vlivu představených. Podle této nauky by již velitel roty neobsáhl zrakem pásmo své jednotky, ačkoli pravda je pravý opak. Právě soudržnost jednotky a vzájemná činnost všech sousedů vede k úspěchu. V moderní bitvě voják a hlavně pěšák nikdy není osamocen v nějaké prázdnosti, nýbrž je trvale veden a podporován. Nejmenší bojovou jednotkou je družstvo; to pracuje spolu se sousedními družstvy a jeho činnost je trvale řízena velitelem čety. Posunují se vpřed zbraně, zasahují zálohy — nemůže tedy být řeč o nějaké prázdnosti. Ta může vzniknout jen vyprázdněním bojiště, t. j. ústupem, a to jistě není účelem nauky. Boj zblízka a zejména zteč je prováděna skupinami a nikoliv jednotlivcem, útok pak je rozhodován právě těmito posledními fázemi. Nelze tedy našeho vojáka klamat a sugerovat mu činnost a situaci, která se nemůže uskutečnit, nelze mu tvrdit, že bude na bojišti zrnkem písku, které nikdo nebude pozorovat a které je odkázáno samo na sebe. Naopak, lidská přirozenost a touha po soudruzích žádá ukázat vojákovi, že nikdy není osamocen, že slovem prázdnota bojiště je třeba rozumět jen snahu všech skrýt se před pozorováním a že naopak bojiště bude plno bojovníků, jdoucích za týmž cílem. Tak tomu bylo vždy a bude na věky s tím rozdílem, že se vzdálenost bojovníků za napoleonských válek — tělo na těle — zvětšila na několik kroků.

K téže věci se vrací v 3. sešitě časopisu gen. arm. sboru A. V. Maggiolini a bere v obranu tlumočnický hesla o prázdnosti bojiště, uváděje, že všeobecně tím mini snahu o neviditelnost a o únik před nepřátelským pozorováním, která je nutností a při níž ovšem bojiště dělá na pozorovatele dojem prázdnoty.

Brig. gen. C. Geloso: Rychlost.

Autor používá hojně diskutovaného thematicu o použití „rychlých vojsk“ k zdůraznění významu rychlosti nejen v technickém, nýbrž i v duševním smyslu. Světová válka ztrnula v zákopové boje a odvykla vojska rychlým pohybům, což však je důležitější — odvykla velitele rychlému a pružnému myšlení a okamžitému přizpůsobování svých záměrů skutečnosti. Bylo příliš dbáno hluboké důkladnosti než rychlé improvizace, která jediné může v pohybné válce přinést zdar. Pohyblivost se stala popelkou jak na bojišti, tak v myslích velitelů. V tom vidí autor hlavní význam moderního hesla o rychlosti, již však nelze zaměňovat za spěch. „Rychlých vojsk“ bude vždy poměrně malé množství při srovnání s masami pěchoty, která rozhoduje boj a která od věků je a zůstane v svém jádru odkázána na lidské nohy, pokud jde o pohyb na bojišti a v jeho blízkosti. Zrychlení pohybu mas pěchoty závisí na ulehčení pěšákova břemene — to je otázka technická.

Hlavní otázkou však je, dosáhnout u vojsk a velitelů duševního smyslu pro rychlost — pro rychlost myšlení, rozhodování, provádění a postřehů. Je třeba si u všech stupňů uvědomit, že každou ztracenou minutu planým uvažováním a dlouhým rozmyšlením bude nutno vykoupit krví. Pěstování smyslu pro rychlost pokládá autor za

hlavní problém moderních vojsk — nelze dosáhnout, aby byla tato vojska v celém svém rozsahu technicky rychlá, lze však u nich vypěstovat „mentalitu rychlosti“.

Plk. děl. G. G. Castagna: Pozemní a vzdušná fronta.

Autor v krátkém pojednání posuzuje vzájemný vliv pozemních a vzdušných operací na zajištění jednotky. Hlavní rozdíl je ten, že na zemi může velitel dosáhnout dostatečného stupně zajištění nasazením poměrně malých prostředků, ze vzduchu se však může vždy dočkat překvapení a jeho prostředky nikdy nestačí k vědomí úplné bezpečnosti, jen poněkud zmenší nejistotu. Ohrožení ze vzduchu má velký vliv na zdar pozemních operací, zejména na jejich rychlost. Z toho plyne jediný správný závěr, že všechny prostředky obrany proti letadlům mají být v ruce velitele provádějícího pozemní operace a mají sloužit k dosažení společného cíle.

(Pojednání je příspěvkem k otázce podřízenosti prostředků OPL. a zejména proti letadlového dělostřelectva. Redakce k němu připojuje svůj názor, jehož jádrem je: soustředit prostředky OPL. v ruce velitele je možno až na výši divise, protože jednotky rozvinuté v boji jsou jednak méně zranitelné, jednak pak musí mít jistotu, že o jejich zajištění proti letectvu pečují vyšší velitelství. Samy se musí plně věnovat své úloze v pozemním boji a jejich velitelé nemohou rozptylovat svou pozornost na OPL., výjma obranu svými vlastními zbraněmi.)

Z dalších článků, uveřejněných v tomto sešitě, jsou spíše informačního rázu pojednání mjr. pěch. Scalise o bojích v lesnatém terénu a článek anonyma o vojenském zpravodajství. Neprináší nových myšlenek.

2. číslo — únor.

Plk. pěch. Fr. Zani: Několik poznámek o sestavě zajištění hranic.

Autor vzpomíná na důležitost dobrého zajištění hranic na začátku světové války a je přesvědčen, že se moderními metodami a prostředky boje jeho význam tak zvýšil, že zajištění hranic může mít vliv na výsledek celé války. Jeho hlavní charakteristikou je, že může být uvedeno v činnost již několik minut po vyhlášení poplachu. Již v té době musí být s to zastavit nebo zdržovat pronikajícího nepřítele. V druhém údobí pak má zajištění hranic nabýt takové síly, aby zamezilo jakékoli větší výkyvy fronty na hranicích. Jeho sestava do hloubky zahrnuje zajišťovací sled, sled odporu, prostor rozvinutí dělostřelectva a zálohy.

V zajišťovacím sledu je sice jen malý počet vojsk, namnoze jsou to jen jednotlivci a nevojáci, konající pohraniční službu již v míru (finančníci, četníci atd.), ale jejich úkol je velmi důležitý, zejména v době možných náhlých mezinárodních zápletek, kdy se nepřítel velmi rychle pokusí překročit hranice. Úlohou tohoto sledu je zajistit zprávami a zpomalováním nepřátelského postupu dostatek času k přípravě sledu odporu. Jeho osádka musí proto být dobře vyzbrojena, musí být vytrvalá a bojovná.

Sled odporu se bude opírat hlavně o stálá nebo polostálá opevnění, která zajistí dostatečnou překážkou proti nepříteli. Jeho včasné obsazení vyžaduje, aby v blízkosti těchto opevnění nebo přímo v nich byla již v míru dislokována vojska, která budou osádkou sledu odporu. Podobně tomu bude u dělostřelectva umístěného buď uvnitř nebo vně opevnění. Materiál a jednotky musí být umístěny nablízku vyhlédnutých a upravených palebných postavení a jen zčásti hlouběji v zápolí, nutí-li k tomu požadavek umístění mužstva a materiálu a jeho ochrana před povětrnostními vlivy.

Zálohy budou umístěny v zápolí v komunikačních uzlech. Budou jimi jednotky s rychlou pohotovostí a jejich úkolem bude napřed nahradit a doplnit osádky sledu odporu, zmenšené nepřátelskými útoky, poté podnikat protiútoky s cílem obnovit souvislost sledu odporu.

V závěru zdůrazňuje autor, že zajištění hranic je samostatným válečným nástrojem, že má být nezávislé na mírové nebo válečné armádě (miněno co do úkolů) a že těsně souvisí s politickým životem státu tak, aby na znamení poplachu ihned zajistilo hranice v celé rozloze.

Plk. děl. C. Ducci: Pro výcvik k taktickému překvapení.

Jde o všeobecnou úvahu, v jejímž obsáhlém úvodu autor pojednává o druhu překvapení a o jeho prvcích, aniž uvádí něco nového. Ve vlastním pojednání o výcviku v překvapení se naopak omezuje jen na několik všeobecných myšlenek (pracování námetů a upravování situací vzhledem k cíli nácviku překvapení) a na zdůraznění, že od velitelů nižšího stupně a od vojáků dosáhneme výsledků jen tehdy, budeme-li zároveň u nich pěstovat odvážnost a nebojácnost před riskováním.

Z dalších článků zasluhují jen uvedení themata:

Plk. pěch. M. Russo: Poznámky o výcviku praporů černých košil;

mjr. pěch. Fr. Musci: Nadšení jako pramen energie.

plk. vet. P. Perducci: Chov mulů v Itálii se vztahem k potřebám armády.

V tomto článku je zajímavá poznámka, že značná část potřeby tažných silných mulů pro armádu byla za světové války uhrazena dovozem zvířat z Francie, ze Španělska, z Ameriky, ba i z Číny. Italský chov zásobil armádu hlavně nosnými a lehkými tažnými zvířaty. Poválečnou snahou je vypěstovat v zemi dobrý chov těžších silných zvířat vhodným křížením a obnovením krve dovozem z ciziny.

3. číslo — březen.

Brig. gen. A. Cabiati: Použití strategických záloh v naší válce.

Autor zkoumá počet, situaci a použití strategických záloh italského hlavního velitelství za světové války a snaží se zjistit, do jaké míry vyhověly co do množství, složení a použití. Obírá se jednotlivými důležitějšími operacemi od r. 1915 do r. 1918 a zjišťuje, že až porážka na podzim 1917 naučila italské velení správnému tvoření a použití záloh. V předchozích 12 bitvách hlavní velitelství sice mělo zhusta velmi silné zálohy, šlo však většinou o opotřebované divise dané na odpočinek, jejichž dělostřelectvo bylo ponecháno na frontě. Mimoto bývaly v záloze různá jiná seskupení pěchoty opět bez dělostřelectva. Při tom byly zálohy roztrženy a mnohdy nevhodně umístěny, takže nemohly včas zasáhnout a byly zasazovány po částech. Zpravidla jich bylo použito prostě jako doplňků zasazených jednotek a vbrzku byly pak strženy v proud bitvy, aniž přinesly žádoucí rozhodnutí. Tak na př. před rakousko-německou ofensivou na podzim 1917 mělo hlavní velitelství v záloze 7 pěších a 2 jezdecké divise mimo cyklistické a bersaglierské prapory, celkem 114 praporů a 48 eskadron, a nedovedlo s nimi postavit ani clonu. Zálohy byly bez dělostřelectva a roztrženy většinou za frontou 3. armády, kdežto hlavní nápor byl veden na 2. armádu. Postupné zasazování záloh a jejich dávání armádám vedlo k jejich rozplynutí, ačkoliv jejich hromadným a účelným použitím by se bylo povedlo postavit slušnou obrannou čáru již na toku Tagliamenta a zastavit jej.

Až tato porážka přinesla změnu názorů a r. 1918 v červnu i ke konci války mělo hlavní velitelství silné a čerstvé zálohy, skládající ze se všech druhů zbraní a schopné samostatných rozsáhlých akcí. (Mezi zálohami je v obou údobích uváděna též československá divise.)

Autor se přimlouvá, aby byla věnována větší pozornost studiu tvoření a použití hlavních záloh s cílem najít několik hlavních zásad, podle nichž by na základě válečných zkušeností byla věc vyjasněna.

Npor. pěch. C. Maraschi: Záloha čtyř a rot v útoku.

V tomto článku je několik velmi bystrých postřehů o možnostech použití zálohy čtyř a rot v útoku. Jejich základem je ovšem italská doktrína a organizace, mají však všeobecnou platnost. V doktríně je to zejména zdůraznění, že se velitel čtyř nestará o případné ohrožení svého boku nebo týlu, nýbrž že je prostě hlásí veliteli roty a ten učiní potřebná opatření. Mimo to se autor odvolává na hloubku jednotek v útoku, která podle italského cvičebního řádu je u čtyř nejvýš 150 m, u rot až 350 m. Co do složení jedná o rotě o 3 četách, která je zavedena v italské armádě.

Autor soudí, že u čtyř nemá významu ponechávat 1 družstvo v 2. sledu jako zálohu. Velitel čtyř družstva nepotřebuje, poněvadž se o jeho týl a bok stará velitel roty a mimo to s ním prakticky nemůže manévrovat. Četa je na tak malém prostoru, že celá je pod účinkem palby a manévru si může vynutit jen svou palbou. Ponecháním 1 družstva v 2. sledu ztrácí velitel čtyř třetinu své palebné síly a pohyb tohoto družstva může umožnit jen palbou družstev 1. sledu. Družstvo trpí ztrátami, aniž je samo nepříteli působí, není v pravém smyslu zálohou, neboť nemůže manévrovat. Proto v rámci čtyř je třeba mít vesměs jen družstva, která mohou manévrovat a využívat jak pohyb, tak palby, t. j. dát všechna družstva čtyř do 1. sledu.

Jiná situace je v rámci rot. Velitel roty má svou jednotku na hlubším prostoru, který již dovoluje pohyb částí i bez palby. Mimoto velitel roty může krýt pohyb zálohy palbou těžkých kulometů nebo si vyžádat dělovou palbu. O potřebě zálohy na stupni roty není třeba diskutovat, protože rota je základní taktickou a organizační jednotkou, a proto musí mít zálohu a musí manévrovat. Je ovšem rozdíl mezi manévrem roty na hlubším prostoru a mezi bojem čtyř, jejíž všechny části jsou samočinně přitahovány palbou do 1. sledu a tím se stávají manévrově nevelitelnými.

V závěru článku autor žádá pozměnění doktríny v tom smyslu, že čtyř nemají svých záloh; zálohu k manévru si ponechává až velitel roty a vyšší velitelé. Z toho však plyne nutnost rozšířit tříčetovou rotu na čtyři čtyř, aby si mohl velitel roty ponechat zálohu v dostatečné výši a dobře vybavit palebný sled.

Plk. děl. F. Merzari: Několik řešení organizace palby proti bateriím v pohybné válce.

Autor řeší na konkrétních případech organizaci a úkoly skupiny proti bateriím v rámci armádního sboru při útoku, pronásledování a organizaci dělostřelectva rychlé divise za útoku a za ústupu. Při řešení jde do podrobností, až do palebných úkolů jednotlivých oddílů.

Div. gen. P. Maravigna: Belgický král Albert I. jako vojevůdce.

Vzpomínkový článek, uveřejněný v 2. a 3. čísle časopisu, je zajímavý zejména tím, že podává celý průběh operací belgické armády resp. vojsk levého křídla západní fronty, kterým velel belgický král od začátku světové války až do uzavření míru.

Pplk. žen. Ing. F. Gatta: Použití elektřiny na bojišti.

Tento informační článek se obírá se všemi způsoby použití elektřiny v rámci operační armády. V závěru autor zdůrazňuje, že použití silnoproudové energie je značně omezeno charakterem bojiště. Zato slaboproudové přístroje jsou nepostradatelnými pomocníky armády a docházejí uplatnění zejména při spojení. Mjr. gšt. Bürger.